

यमी वैवस्वती। भाववृत्तम्। अनुष्टुप्।

सोम॒ एके॑भ्यः पवते घृतमेक॒ उपा॑सते। येभ्यो॒ मधु॒ प्रधा॑वति ताँश्चिदेवापि गच्छतात्॥ १०.१५४.०१

सोमः- सोमाख्यो मनुष्यप्रज्ञासम्बन्धो रसः। एकेभ्यः- केभ्यश्चित्। पवते- प्रवहति। एके- केचित्।

घृतम्- आत्मनः सूर्यस्य दैवप्रज्ञासम्बन्धि ज्योतिः। उपासते। येभ्यः। मधु- एतादृशो रसो ज्योतिर्वा। प्रधावति। तान्। एवापि। गच्छतात्- गच्छ ॥१॥

तप॑सा॒ ये अ॑नाधृष्यास्तप॑सा॒ ये स्व॑र्ययुः। तपो॒ ये च॑क्रिरे मह॒स्ताँश्चिदे॒वापि॑ गच्छतात्॥ १०.१५४.०२

तपसा- कायिकेन तपसा। ये। अनाधृष्यः- अप्रधृष्याः। तपसा- वाचिकेन तपसा। ये। स्वः-

स्वर्गम्। ययुः- जग्मुः। ये। महत्। तपः- मानसं तपः। चक्रिरे- अकुर्वन्। ताँश्चिदेवापि गच्छतात् ॥२॥

ये यु॒ध्यन्ते॑ प्र॒धने॑षु शूरा॑सो॒ ये त॑नूत्यजः। ये वा॒ स॒हस्र॑दक्षिणा॒स्ताँश्चिदे॒वापि॑ गच्छतात्॥ १०.१५४.०३

ये। प्रधनेषु- युद्धेषु। युध्यते। शूरासः- वीराः। ये तनूत्यजः- शरीराणि त्यजन्ति। ये वा।

सहस्रदक्षिणाः- प्रभूतदायकाः। ताँश्चिदेवापि गच्छतात् ॥३॥

ये चि॒त्पूर्वे॑ ऋ॒तसा॑प॒ ऋ॒तावा॑न॒ ऋ॒तावृ॑धः। पि॒तृन्त॑प॒स्वतो॒ यम॑ ताँश्चिदे॒वापि॑ गच्छतात्॥ १०.१५४.०४

ये। पूर्वे- मरणात्प्रागेव। ऋतसापः- सत्यस्पर्शिनः। ऋतावानः- सत्ययुक्ताः। ऋतावृधः-

सत्यवर्धनाः। तपस्वतः- तपस्विनः। तान्। पितृन्- पूर्वपुरुषान्। यम- नियमाधिदैवत। चिदेवापि गच्छतात् ॥४॥

स॒हस्र॑णी॒थाः क॒वयो॒ ये गो॑पा॒यन्ति॒ सूर्य॑म्। ऋ॒षीन्त॑प॒स्वतो॒ यम॑ तपो॒जाँ अपि॑ गच्छतात्॥ १०.१५४.०५

यम। सहस्रणीथाः- प्रभूतनेतारः। कवयः- क्रान्तदर्शिनः। ये। सूर्य- आत्मसूर्यम्। गोपायन्ति-

रक्षन्ति। तपोजान्- तान् तपसा जातान्। तपस्वतः- तपस्विनः। ऋषीन्- सूक्ष्मदर्शिनः। अपि गच्छतात् ॥५॥